



## **Magnum Bullarium Romanum, Seu Ejusdem Continuatio**

Quæ Supplementi loco sit, tum huicce, tum aliis quæ præcesserunt  
Editionibus, Romanæ, & Lugdunensi ...

Constitutiones Variorum Pontificum in præcedentibus Editionibus  
desideratas, summoque studio hinc inde conquisitas complectens

**Luxemburgi, 1741**

Innocentius II.

---

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74452](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74452)

Possessiones & Regalia Beati Petri, quæ à principio hujus discordiæ usque ad hodiernum diem, sive tempore Patris mei, sive etiam meo ablatae sunt, & habeo, eidem Sanctæ Romanæ Ecclesiæ restituo, quæ autem non habeo, ut restituantur, fideliter adjuvabo. Possessiones etiam omnium aliarum Ecclesiarum, & Principum, & aliorum, tam Clericorum, quam Laicorum consilio Principum, & iustitia, quæ habeo, reddam, quæ non habeo, ut reddantur fideliter adjuvabo. Et do veram pacem Domino Papæ Callisto Sanctæque Romanæ Ecclesiæ & omnibus, qui in parte ipsius sunt, vel fuerunt. Et in quibus Sancta Romana Ecclesia auxilium postulaverit fideliter juvabo, & in quibus mihi querimoniam fecerit debitam sibi iustitiam faciam.

Ego CALIXTUS Servus Servorum Dei, dilecto filio Henrico Dei Gratia Romanorum Imperatori Augusto concedo Electiones Episcoporum & Abbatum Totonici Regni, quæ ad Regnum pertinent, in præsentia Tua fieri absque simonia, & aliqua violentia, ut si quæ inter partes discordia emergerit, Metropolitanis & Provincialium consilio vel iudicio seniori parti consentum, vel auxilium præbeas. Electus autem Regalia per sceptrum à te recipiat, exceptis omnibus, quæ ad Romanam Ecclesiam pertinere noscuntur, & quæ ex his jure Tibi debet faciat. Ex aliis vero partibus Imperii consecratus infra sex menses regalia per sceptrum à te recipiat. De quibus vero mihi querimoniam feceris secundum officii mei debitum auxilium meum præstabo. Do tibi veram pacem, & omnibus, qui in parte tua sunt, vel fuerunt, tempore hujus discordiæ. Anno millesimo centesimo vigesimo secundo, nono Calendas Octobris.

HONORIUS SECUNDUS.

PONTIFEX CLXV.

ANNO DOMINI MCXXIV.

**H**onorius II. cui prius nomen Lambertus Bononiensis ex Episcopo Officiensi Pontificatu maximo donatus XIX. Kal. Januarii anni 1124. Verum non sine Schismate quod Theobaldus sibi Pontificatus maximi partes usurpaverat. Ea tempestate Tanchelinus Adamitarum præfultor suam condidit hæresim, & Rex Gothorum Christianæ Religionis nomen dedit. Obiit Honorius XVI. Kal. Martij anno 1130. & in Basilica Salvatoris sepultus fuit. (*Magni Bullarii Romani Tom. I. hujus Editionis Luxemb. 1727. Append. fol. 32.*)

**I.**  
Ex Labbe  
T. 1. pag.  
910.  
Edita A. D.  
1125.

Confirmatio excommunicationis latæ in Fulconem Comitem Andegavensem.

HONORIUS EPISCOPUS

*Servus Servorum Dei, dilectis filiis Clericis Taronensibus Matris Ecclesiæ S. Mauricii, Salutem & Apostolicam benedictionem.*

Prooemium.

**S**icut boni & humiles filij sunt paternæ dilectionis nexibus arctius adstringendi, ita

ingrati & inobedientes sunt rigore iustitiæ coercendi.

§. 1. Siquidem compertum habuimus quod Fulco Andegavensis Comes divortium illiciti matrimonij filia suæ & Guillelmi filij Roberti Comitis à dilecto filio nostro J. Cardinali Presbytero Apostolicæ sedis Legato, & ab illis fratribus nostris Coepiscopis, & sapientibus viris accepta idoneorum probatione testium iudicatum servare contempsit.

§. 2. Præterea quod gravius est, uti accepimus, ad B. Petri sanctæ atque Apostolicæ Romanæ Ecclesiæ injuriam prædicti Legati Nuntios ad eum directos capiens, & in arcta custodia per duas septimanas retinens, barbas eorum & capillos flammis exurere & Literas in conspectu hominum sub dio cremare præsumpsit.

§. 3. Unde Legatus idem in propriam Comitum terram interdictionis, & in personam ejus excommunicationis sententiam promulgavit. Nos ergo habito fratrum consilio, eandem usque ad condignam satisfactionem sententiam ratam habemus. Interdictum autem præcipimus observari.

Datum Laterani pridie Idus Aprilis.

Damnatio parvæ consuetudinis exigendi pecunias ab his qui recipiuntur in Canonicos.

HONORIUS EPISCOPUS.

*Servus Servorum Dei; Alexandro. Episcopo & Clero Leodiensi, Salutem & Apostolicam benedictionem.*

**R**elatione Fratrum vestrorum ad nos venientium comperimus hanc in vestra Leodiensi Ecclesia detestabilem ex antiquo fieri consuetudinem, ut quicumque ibi Canonicus fieri voluerit, oporteat eum Præposito & Decano determinatam pecuniam exhibere, & ad hoc de investituris Ecclesiarum, & Altarium Archidiaconos & Decanos facere accepimus. Scriptum est in Evangelio quia Dominus Noster vendentes & ementes ejecit de templo. Ideoque per præsentia scripta firmiter præcipiendo mandamus, quatinus tam prava consuetudo de cætero apud vos nullatenus conservetur, sed modis omnibus annihiletur. Quod si quis deinceps præsumserit agere, nos & dantem & accipientem jubemus locum in Ecclesia ulterius non habere. Datum Laterani VII. Idus Novembris I.

INNOCENTIUS II.

PONTIFEX CLXVI.

ANNO DOMINI MCXXX.

**D**ie eodem quo Honorius vita functus Innocentius hujus nominis secundus, Cardinalium unius partis, & quidem potissima suffragio fuit electus anno MCXXX. cum altera pars Petrum Leonis Schismaticum eligeret, At Innocentius celebratis Claromontano, & Pisano Concilijs hunc & fautores anathemate feriit. Lotharium Imperij diademate donavit. A

Fulconem miratur divortium illiciti matrimonij filia suæ à Legato judica um servare contempsisse.

Eumque Legati nuntios curiis accepisse.

Sententiam excommunicationis in terram Comitumque personam promulgatam confirmat.

**II.**  
Ex spicil.  
Dacher. T. 8.  
nov. edit.  
pag. 479.  
Edita An.  
Dom. 1128.

Rogero bello captus, quum cum Regem Siciliae, Apuliae, & Calabriae creasset dimissus est. Petrus Abailardus, Arnaldus Brixienfis, & Petrus de Bruis nova, & impia dogmata spargunt. Demum his in Concilio Senonensi damnatis Innocentius obiit anno 1143. Octavo Kal. Octobris, cum Romanae sedi praefuisset annos 13. Menses Septem. (*Magni Bullarii Romani Tom. I. hujus Editionis Luxemb. 1727. Append. fol. 32.*)

I.  
Ex Labbe  
T. 10. Col.  
946.

Lothario Imperatori concedit allodium Terrarum Comitissae Mathildae.

INNOCENTIUS PAPA SECUNDUS.

Lothario Imperatori Augusto & Rige Imperatrici.

SI autoritas Sacra Pontificum & potestas Imperialis vere glutino caritatis ad invicem complentur: omnipotenti debitus famulatus liberè poterit exhiberi, & Christianus populus grata pace & tranquillitate gaudebit. Nihil enim in praesenti saeculo est Pontifice clarius, nihil rege sublimius: nihil est quod lumine clariore praefulgeat quam recta fides in principe, nihil est quod ita nequeat occasui subiacere quam vera Religio. Quae nimirum omnia tanto manifestius, Deo gratias in persona tua clarescunt, quanto ab ineunte aetate amator religionis & cultor justitiae extitisse cognosceris, & novissime diebus istis, nec personae tuae nec propriae parcendo pecuniae, pro beati servitio multos labores & immensa pericula pertulisti. Cum ergo testante sacro eloquio, etiam mali patres bona data filiis suis debeant impartire, dignum profecto est ut nos, qui disponente Domino, universis catholicae Ecclesiae filijs debemus sollicitudine paterna consulere, personam tuam arctius diligamus & tanquam specialissimo Ecclesiae defensori, in his quae ad statum Imperij in suo robore conservandum & utilitatem ac liberationem catholicae Ecclesiae spectare noscuntur, tam secundum Ecclesiasticum officium, quam temporaliter, imperatoriam potentiam augeamus.

Allodium à Comitissa Mathilda B. Petro collatum committit per annumque investit modo per singulos annos centum argenti libras sibi suisque successoribus exolvat & proprietates ad jus S.R.E. post obitum revertatur.

Se successorique honorandos si in hanc terram venerint prout Apost. Sedes decreverit à Pontif. sancitum est. Hujusque terrae rectores R. P. fidelitatem faciendos.

Cum praefato censu Henrico Bavariae duci imp. genero, ejusque uxori conce-

§. 1. Hoc nimirum intuitu allodium bonae memoriae Comitissae Mathildae, quod utique ab ea beato Petro constat esse collatum, vobis committimus, & ex apostolicae sedis dispensatione concedimus, atque in praesentia fratrum nostrorum Archiepiscoporum, Episcoporum, Abbatum, nec non Principum & Baronum, per annum investimus: ita videlicet ut centum libras argenti singulis annis nobis & successoribus nostris exolvat, & post tuum obitum proprietates ad jus & dominium sanctae Romanae Ecclesiae cum integritate absque diminutione & molestia revertatur.

§. 2. Quod si nos, vel successores nostros in eandem terram venire, manere, transire oportuerit: tam in susceptione quam in procuratione, atque securo conductu, prout Apostolica sedes decreverit, honoremur.

§. 3. Qui vero arces tenuerit, vel rector terrae fuerit Beato Petro & nobis nostrisque successoribus fidelitatem faciant.

§. 4. Caeterum pro caritate vestra, nobili viro Henrico Bavariae duci genero vestro, & filiae vestrae uxoris ejus, eandem terram cum

praefato censu & supradictis conditionibus Apostolica benignitate concedimus: ita tamen ut idem Dux hominum faciat, & fidelitatem Beato Petro ac nobis nostrisque successoribus juret.

§. 5. Post quorum obitum, praedictum Comitissae Mathildae allodium & jus & dominium Sanctae Romanae Ecclesiae sicut supradictum est, integrum & absque diminutione atque difficultate aliqua reducatur: salvo tamen semper in omnibus ejusdem Sanctae Romanae Ecclesiae jure ac proprietate.

Datum Laterani Sexto Idus Junij.

Erectio Ecclesiae Januensis in Metropolim.

INNOCENTIUS EPISCOPUS.

Servus Servorum Dei, venerabili Fratri Syro Januensi, Archiepiscopo ejusque successoribus canonicè substituendis in perpetuum.

Iustus Dominus, & justitiam dilexit, aequitatem vidit vultus ejus. Si pro homine perditio humanatus est Dei filius & pro ejus redemptione, atque salute mortem ignominiosam pertulit. Catholica igitur, & Sancta Dei mater Ecclesia ne filij sui damnentur perpetuo, bona sua hilari vultu, & mente jucunda, quoniam id ipsum aequitatis, & justitiae ratio postulat debet impendere. Quocirca sacrosancta sedes Apostolica animarum salutem providens, quoniam pro discordia, & guerra, quae inter dictam Januensem Civitatem & Pisas olim argutissimo id favente inimico humani generis orta est, incomparabiles hominum clades Christianorum captivitates, & Ecclesiarum destructiones innumeræ provenerunt, ut de caetero tam detestabilis his, & dissenso conquiescat personam tuam, & per te Januensem Ecclesiam à praefata civitate, quae Beato Petro ac Sanctae Romanae Ecclesiae fidelis, & ad servendum prompta extitit, & de caetero se id facturam propensius pollicetur decorem & exaltationem, praerogativa gloriosa sublimat.

II.  
Ex Ughell.  
Ital. Sac. T.  
4. Col. 1185.  
Vet. Edit.  
An. Do. 1133.

Exordium.

§. 1. Te igitur frater charissime Syre Archiepiscopo Pallij genio decorantes, & gratia ampliori donantes. In Archiepiscopum promovemus, & tres Episcopatus in Corsica, Moranen, videlicet Nebolensem, & tertium, cujus sedem constituimus Ecclesiam Sancti Petri de Acci, qui habeat unam plebem de Marana & aliam de Meria, atque Vobzensem & illum de Brunate, quem modo novum statuimus tibi, tuisque successoribus Metropolitico jure subijcimus.

In Archiepiscopum Syrum promovet eumque Pallij genio decorat, & tres Episcopatus ei successoribusque subijcit.

§. 2. Verum tamen Episcopatum Januensem, & te videlicet, ac posteros tuos ab omni emancipatos subjectione in manu propria liberè retinemus, statuentes, ut Januensis Archiepiscopus eo ordine, quo & Pisanus à solo Romano Pontifice consecratur.

Januenses Archiepiscopos & Pisanos à solo R. P. consecrandos statuit.

§. 3. Quod si forte Pisanus Archiepiscopus à suis suffraganeis fuerit consecratus, Januensis quoque à suis nihilominus similiter consecratur.

Si unus eorum à suffraganeis consecratus fuerit alter vero similiter consecratur.

§. 4. Deinde vero infra Ecclesiam praeferens, videlicet diebus Caena Domini & Pascha, Ascensione Domini Pentecoste, in festivitate Apostolorum Petri & Pauli, S. Laurentii, tribus festivitibus S. Mariae Natali Domini Epiphania, & in die anniversarii consecrationis tuae. In consecrationibus, quoque Episcoporum, Basilicarum, & Ordinationibus Clericorum, Abbatiam quoque de Tyro ad meliorationem, salva Sanctae Romanae Ecclesiae proprietate ac consensu

Abbatiam quoque de Tyro salva S. R. E. proprietate Syro committit.

tibi

Pœna contraventium.

tibi venerabilis Frater Archiepiscopo Syre committimus.

§. 5. Si quæ igitur in futurum Ecclesiastica Sæcularisve persona hanc nostræ constitutionis paginam sciens, contra eam temere venire tentaverit, secundo tertiove commonita si non satisfactione congrua emendaverit potestatis honorisque sui dignitate careat, reamque se divino iudicio existere de perpetrata iniquitate cognoscat, & à sacratissimo Corpore ac Sanguine Dei & Domini Redemptoris nostri Jesu Christi aliena fiat, atque in extremo examine districtæ ultioni subiaceat.

Pax servantibus.

§. 6. Cunctis autem hæc nostra statuta servantibus, sit pax Domini nostri Jesu Christi, quatenus & hic fructum bonæ actionis percipiant, & apud districtum Judicem præmia æternæ pacis inveniant. Amen.

Ego INNOCENTIUS Catholicæ Ecclesiæ Episcopus.

Ego Guillelmus Prænestinus Episcopus.

Ego Joannes Ostiensis Episcopus.

Ego Rudolphus Ortanus Episcopus.

Ego Joannes tit. S. Chyfogoni Presbyter Cardinalis.

Ego Anselmus Presb. Card. tit. S. Laurentii in Lucina.

Ego Lucas Presb. Card. tit. SS. Joannis, & Pauli.

Ego Martinus Presb. Card. tit. S. Stephani in Cælio Monte.

Ego Rainerius Senensis Episcopus.

Ego Rolandus Rossellanus Episcopus.

Ego Ildizo Saonenis Episcopus.

Ego Romanus Diac. Card. S. Mariæ in Porticu.

Ego Gregorius Diaconus Card. SS. Sergij, & Bachi.

Ego Guido Diac. Card. S. Mariæ in via Lata.

Ego Oddo Diac. Card. S. Georgii ad velum aureum.

Ego Guido Diac. Card. SS. Cosmæ, & Damiani.

Datum 14. Kal. Aprilis Anno Pontificatus IV.

Datum Grosseti per manum Aymerici S. R. E. Diaconi Cardinalis, & Cancellarij 14. Kal. Aprilis Indic. II. Incarnationis dominicæ Anno 1133. Pontif. vero D. Innocentij PP. Secundi anno quarto.

III. Ex op. diplom. Miræi T. 1. p. 385.

Confirmat immunitatem Ecclesiæ Marsienis & substitutionem Monachorum loco Canoniorum.

INNOCENTIUS EPISCOPUS.

*Servus Servorum Dei, dilecto filio Oddoni, Abbati Monasterij Sancti Remigii, ejusque successoribus regulariter substituendis in perpetuum.*

Exordium.

Locorum venerabilium curam nos admonet, de eorum quiete atque utilitate sollicitè cogitare. Nec dubium quod si servorum Dei petitionibus benigne concurrimus, nostris opportunitatibus elementem Dominum reperimus.

Oddonis postulationibus annuens, libertatem Ecclesiæ de Marsina ab Alexandro quondam Leodiensi Episcopo ei concessam & ejus Ar-

§. 1. Ideoque dilecte in domino fili. Oddo Abbas tuis rationabilibus postulationibus clementer annuimus atque libertatem Ecclesiæ de Marsina ad Monasterium Beati Remigii pertinentis ab Alexandro quondam Leodiensi Episcopo tibi concessam & ab Hermanno ejus Archidiacono & Fratribus suis laudatam atque firmatam præsentis scripti pagina roboramus, & fu-

turis temporibus inconvulsam manere decernimus, ut videlicet, tam in præpositura, quam etiam in Canonis decedentibus Clericis, qui præfata Ecclesiæ Beneficia possident juxta prudentiam & dispositionem tuam & successorum tuorum, loco eorum, Monachi substituuntur.

§. 2. Præpositus verò qui ex parte tua vel successorum tuorum, eidem loco præfuerit, Sacerdotem sub tali præbenda, qualem ipse Præpositus, consensu Abbatis & Fratrum Cænobij Sancti Remigii, qui pro tempore fuerit, providerit, constituto Leodiensi Archidiacono præsentabit; à quo nimirum animarum sibi cura committeretur, & ipse Sacerdos de omni Episcopali & Synodali jure, secundum Leodiensis Episcopatus consuetudinem respondebit.

§. 3. Nulli ergo hominum liceat eandem concessionem, Monasterio Beati Remigii factam, infringere vel mutare, aut qualibet occasione convellere; sed omnia tibi tuisque successoribus integra conserventur; quemadmodum præsentis scripti sanctione præfati Alexandri quondam Episcopi concessione noscitur institutum.

§. 4. Si qua sanè Ecclesiastica Sæcularisve persona hanc nostræ Constitutionis paginam sciens contra eam temere venire tentaverit, secundo tertiove commonita, nisi reatum suum congrua satisfactione correxerit potestatis honorisque sui dignitate careat, reamque se divino iudicio existere de perpetua iniquitate cognoscat, & à sacratissimo Corpore & sanguine Dei, ac Domini Redemptoris nostri Jesu Christi aliena fiat, atque in extremo examine districtæ ultioni subiaceat.

§. 5. Cunctis autem hanc nostram confirmationem servantibus, sit pax Domini nostri Jesu Christi; quatenus & hic fructum bonæ actionis percipiant, & apud districtum judicem præmia æternæ pacis inveniant. Amen, Amen.

Ego INNOCENTIUS Catholicæ Ecclesiæ Episcopus.

Ego Lucas Presbyter Cardinalis tit. S. Joannis & Pauli.

Ego Theodorus S. Rufinæ Episcopus.

Ego Guidus Diaconis Cardinalis Sancti Adriani.

Ego Chrysogonus Diaconus Card. S. Mariæ in Porticu.

Datum Pisis per manum Aimerici Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalis & Cancellarii IX. Kal. Decembris, Indictione XIV. Incarnationis Dominicæ anno millesimo centesimo trigésimo sexto. Pontificatus verò Domini Innocentij Papæ II. anno septimo.

Regium titulum Rogerio Sicilia Regi ab Honorio concessum confirmat.

INNOCENTIUS EPISCOPUS.

*Servus Servorum Dei, carissimo in Christo filio Rogerio illustri & glorioso Sicilia Regi, ejusque heredibus in perpetuum.*

Quos dispensatio Divini consilij ad regimen & salutem populi ab alto elegit, & prudentia, justitia, aliarumque virtutum decore decenter ornavit dignum & rationabile est, ut Sponsa Christi, Sancta & Apostolica Romana mater Ecclesia, affectione sincera diligit, & de sublimi ad sublimiora promoveat. Manifestis siquidem probatum est argumentis quod egregiæ memoriæ strenuus & fidelis miles Beati

chidiacono firmatam roborat, Clericisque decedentibus beneficia possidentibus Monachos substitui jubet.

Præpositus qui eidem loco præfuerit, sacerdotem sub præbenda qualem ipse providerit Leodiensi Archidiacono præsentabit.

Concessionem infringi aut qualibet occasione convelli vetat.

Sanctio poenalis.

Pax observantibus.

Datum IX. Kal. Decembris Anno Pontificatus VII.

IV. Ex Labbe Tom. 10. Col. 951. An. Domini 1139.

Proœmium.

Petri Robertus Guiscardus prædecessor tuus Dux Apuliæ, magnificos & potentes hostes Ecclesiæ viriliter expugnavit, & posteritati suæ dignum memoria nomen & imitabile probitatis exemplum reliquit. Pater quoque tuus illustris recordationis Rogerius, per bellicos sudores, & militaria certamina, inimicorum Christiani nominis intrepidus extirpator, & Christianæ Religionis diligens propagator, utpote bonus & devotus filius, multimoda obsequia matri Suae Sanctæ Romanæ Ecclesiæ impertivit. Unde & prædecessor noster Religiosus & prudens Papa Honorius nobilitatem tuam de prædicta generositate descendente intuitus, plurimum de te sperans, & prudentia ornatum, iustitia monitum, atque ad regimen populi te idoneum esse credens, valde dilexit, & ad altiora provexit.

Siciliæ Regnum ab Honorio antecessore suo concessum, confirmat.

Ducatum Apuliæ ab eodem collatum confirmat. Principatumque Capuanum insuper concedit.

De his tamen P. R. ab hæredibus ligium homagium faciendum, & fidelitas iuranda.

Censusque sexcentorum scifatorum per singulos Annos persolvendus.

Hortatio Pastoralis.

Pœna contraventium.

Datum VI. Kal. Augusti Anno Pontificatus 10.

§. 1. Nos ergo ejus vestigiis inherentes & de potentia tua ad decorem & utilitatem Sanctæ Dei Ecclesiæ spem atque fiduciam obtinentes, Regnum Siciliæ, quod utique prout in antiquis refertur historiis, Regnum fuisse non dubium est, tibi ab eodem antecessore nostro concessum cum integritate honoris Regij & dignitate regibus pertinente, excellentiæ tuæ concedimus, & Apostolica auctoritate confirmamus.

§. 2. Ducatum quoque Apuliæ tibi ab eodem collatum & insuper Principatum Capuanum integre nihilominus nostri favoris robore communimus, tibi que concedimus.

§. 3. Et ut ad amorem atque obsequium B. Petri Apostolorum Principis, & nostrum ac successorum nostrorum, vehementius astringaris: hæc ipsa, id est Regnum Siciliæ, Ducatum Apuliæ, & Principatum Capuæ, heredibus tuis, qui nobis & successoribus nostris, nisi per nos & successores nostros remanserit, ligium homagium fecerint, & fidelitatem quam tu jurasti juraverint, tempore videlicet competenti, & loco non suspecto, sed tuto nobis & ipsis, atque salubri, duximus concedenda: eosque super his quæ concessa sunt, Deo propitio, manutenebimus.

§. 4. Quod si per eos forte remanserit, iidem heredes tui nihilominus teneant quod tenebant sine diminutione. Census, autem sicut statutum est, id est sexcentorum scifatorum, à te tuisque heredibus nobis nostrisque successoribus singulis annis reddatur, nisi forte impedimentum interveniat removente vero te impedimentum, nihilominus persolvetur.

§. 5. Tua ergo, filii carissime, interest, ita te erga honorem atque servitium Matris tuæ Sanctæ Romanæ Ecclesiæ devotum & humilem exhibere, ita temet ipsum in ejus opportunitatibus exercere ut de tam devoto & glorioso filio sedes Apostolica gaudeat, & in ejus amore quiescat.

§. 6. Si qua sive Ecclesiastica Sæcularisve potentia huic nostræ concessionis temere contraire tentaverit, donec præsumptionem suam satisfactione coerceat, indignationem Dei omnipotentis & beatorum Petri & Pauli Apostolorum ejus incurrat & quousque respuerit anathematis sententia percellatur. Amen.

Ego INNOCENTIUS Catholicæ Ecclesiæ Episcopus.

Ego Albericus Ostiensis Episcopus.  
Haimericus S. Romanæ Ecclesiæ Diaconus Cardinalis.

Datum in territorio Mamanensi per manum HaimERICI Cancellarij, VI. Kal. : Augusti, Indictione Secunda, Incarnationis Dominicæ Anno millesimo centesimo trigésimo nono, Pontifi-

catus vero, Anno decimo Domini Innocentij Papæ Secundi.

## CÆLESTINUS SECUNDUS.

PONTIFEX CLXVII.

ANNO DOMINI MCXLIII.

Cælestinus II. Tuscus, Guido antea vocatus, primus sine populi suffragio, quod Romani prisca jura Senatus in integrum restituere satagerent, Pontifex fuit renunciatus Anno 1143. die quo Innocentius decesserat. Willielmum Eboracensem improbum hominem, & ab Innocentio prædecessore damnatum Eboracensi præfecit Episcopatum, cumque à S. Bernardi criminationibus acriter defendit. Menses quinque & dies tredecim Pontificatum obtinuit. Obiit Anno 1144. (*Magni Bullarii Romani Tom. I. hujus Editionis Luxemb. 1727. fol. 34.*)

## LUCIUS SECUNDUS.

PONTIFEX CLXVIII.

ANNO DOMINO MCXLIV.

Lucius II. Anno eodem quò Cælestinus decessit S. Romanæ Sedi est successus, Gerardus antea dictus, Civis Bononiensis. Alphonfus Portugalliæ Dux pietatis ergo Ducatum suum constituit Romanæ Ecclesiæ vectigalem. Arnoldus dignitatem Senatoriam, & equestrem ordinem revocare quum studuisset, Romanos in Pontificem conscitavit, quibus obstitens Pontifex incerto lapidis icu percussus diem obiit extremum Anno altero ex quo ad Pontificatum fuit assumptus. (*Magni Bullarii Romani Tom. I. hujus Editionis Luxemb. 1727. fol. 34.*)

## EUGENIUS TERTIUS.

PONTIFEX CLXIX.

ANNO DOMINI MCXLV.

Eugenius prius Bernardus Pisanus vocatus: S. Bernardi discipulus post Lucii mortem Pontificatum obtinuit anno 1145. Hic metu Romanorum in Galliam profugus ibi refedit, cui corpus Decretorum à Gratiano Monacho fertur esse traditum. Mox in Italiam reverfus obiit Tibure anno 1153. suæ sedis octavo. (*Magni Bullarii Romani Tom. I. hujus Editionis Luxemb. 1727. fol. 34.*)

Mandat

I.  
Ex Anecd.  
Martene T.  
V. Col. 412.  
An Dom.  
circiter 1150.  
Ex Schedis  
Colbertinis.

Mandat ad Bermundum Biterrensem antistitem,  
ut Trencavello Vicecomiti Biterrensi permit-  
tat Capellam suo in Palatio construere.

EUGENIUS EPISCOPUS.

*Servus Servorum Dei, venerabili Fratri  
Bermundo Biterris Episcopo S. & A. B.*

**N**obilis vir Trencavellus à Jerosolymis re-  
diens, & per nos transitum faciens, à  
nobis suppliciter postulavit, quatenus Capel-  
lam in suo Palatio strui eo tenore concedere-  
mus, ubi ipse Capellanum idoneum debeat  
invenire, & tibi post-modum ut ei animarum  
curam tribuas repræsentet, & in vita sua non  
interdicatur à divinis Officiis, nisi fortè ipse,  
vel aliquis de familia ejus culpam commiserit.  
Et quoniam petitio ejus toleranda est, ut Ec-  
clesiæ tuæ, propter hoc detrimentum non pos-  
sit in posterum provenire, per præsentia tibi  
scripta mandamus, quatenus Capellam eo te-  
nore quo diximus ædificare permittas; & cum  
ab eodem Trencavello invitatus fueris, ipsam  
Capellam consecrare non renuas, salvâ nimirum  
in aliis tuâ, & Ecclesiæ tuæ integrâ jus-  
titiâ.

Datum Tusculani VI. Idus Octobris.

II.  
Ex Labbe  
Tom. 10.  
An. Dom.  
1153.

Canonicis S. Petri Romanæ quartam oblatio-  
num partem concedit.

EUGENIUS EPISCOPUS.

*Servus Servorum Dei, dilectis filiis Ber-  
nardo Presbytero Cardinali Sancti Cle-  
mentis, & Ecclesiæ Beati Petri Archi-  
presbytero, atque cæteris ejusdem Ec-  
clesiæ Canonicis, tam presentibus quam fu-  
turis canonicè substituendis in perpetuum.*

Proœmium.

**B**æatorum Petri & Pauli tam eminens & tam  
gloriosa societas, ut & ambo sint Doctores  
Gentium, auctores Martyrum, Principes Sa-  
cerdotum: & cum inter universos Apostolos  
peculiari quadam prærogativa præcellant, æqua-  
litate in cælo meritis disparitatem non sentiunt.  
Petro ab ipso Salvatore nostro Domino Jesu  
Christo claves regni cælorum sunt commissæ:  
Paulus à Deo electus est, ut de multitudine  
gentium regnum cælorum impleat sua prædi-  
catione. Petrus, petra est & fundamentum  
fidei, & ne metumamus in soliditate nos firma  
sustentat: Paulus ne pravo hæreticorum dog-  
mate vulneremur, mortalitatis honestate &  
invincibili ratione fidei nos armat. Petrus Prin-  
cipatum tenens, ex potestate ligat & solvit:  
Paulus diligens prædicator, ne quid reprehensibile  
vel ligatione dignum in nobis appareat,  
mirabili nos exhortatione præmunit. Petrus firmamentum  
nostrum est ac domus fortitudinis & in fide ejus  
plantati & radicati sumus: Paulus vas electionis  
prædestinatus à Deo & electos cælestis tubæ  
sonoritate vocavit; & pro nobis sine intermissione  
orans, ne à fide & veritate deviemus, apud Deum  
interveniendi nos protegit. Cum igitur ij duo  
maxima Seminaria Dei Ecclesiam illustrantia, pari  
& amabili splendore & fraterno amore præful-  
geant: æquitatis & justitiæ persuadet ratio,  
ut nos, qui licet indigni Christi vices

in tetris agimus, & in ejusdem Apostolorum  
principis cathedra residere conspiciamur, domes-  
ticam beati Petri familiam paterno diligamus  
affectu, & pia eam provisione in suis necessi-  
tibus adiuvemus.

§. 1. Hujus itaque rationis debito provo-  
cati, dilecti in Domino filij, quartam par-  
tem omnium oblationum, quæ de altari ejus-  
dem beati Petri Apostoli, & tam de arca,  
quam de omnibus Ministeriis ipsius Ecclesiæ,  
præterquam de Ministerio beati Leonis prove-  
niunt, vobis, ex consensu fratrum nostrorum  
Episcoporum & Cardinalium, sedis Apostoli-  
cæ auctoritate concedimus, & præsentis scri-  
pti pagina confirmamus. Ita videlicet, ut sem-  
per, cum volueritis, facultatem liberam ha-  
beatis eandem oblationem in vestris manibus re-  
tinendi atque custodiendi: seu aliis quibus vo-  
lueritis cum nostrorum successorum consensu ven-  
dendi: Salva in omnibus aliis & retenta in  
nostris & successorum nostrorum manibus ip-  
sius ecclesiæ libera dispositione atque custodia.

§. 2. Hoc autem ideo facere dignum dixi-  
mus, ut vos die ac nocte studiosè in Dei  
laudibus desudantes, tam in Missarum celebra-  
tione quam in Matutinis est aliis horis, pro  
vivorum ac defunctorum salute, attenta dili-  
gentia & honeste decantandis, prædictam Beati  
Petri Ecclesiam obsequio debito veneremini: &  
Dei fideles apostolorum limina devotione debita  
visitantes, locum ipsum in majori devotione  
ac veneratione semper habeant.

§. 3. Decernimus ergo, ut nulli omnino  
hominum fas sit hujus nostræ concessionis pa-  
ginam temerario ausu infringere, seu quibus-  
libet modis perturbare. Si qua igitur in fu-  
turum Ecclesiastica Secularisve persona id atten-  
tare præsumpserit secundo tertiove commonita,  
nisi præsumptionem suam congrua satisfactione  
correxerit, potestatis, honorisque dignitate careat  
reamque se divino Judicio existere de perpe-  
trata iniquitate cognoscat, & à sacratissimo  
Corpore ac Sanguine Dei & Domini Redem-  
ptoris nostri Jesu Christi aliena fiat, atque in  
extremo examine districtæ ultioni subiaceat.

§. 4. Cunctis autem hanc nostram constitutio-  
nem eidem loco Servantibus sit pax Domini  
nostri Jesu Christi, quatenus & hic fructum  
bonæ actionis percipiant & in futurum præmia  
æternæ pacis inveniant. Amen, Amen, Amen.

Ego EUGENIUS Catholicæ Ecclesiæ Episco-  
pus subscripsi.

Ego Conradus Sabinensis Episcopus sub-  
scripsi.

Ego Ymarus Tusculanus Episcopus subscripsi.

Datum Romæ apud S. Petrum per manum  
Bosonis Sanctæ Romanæ Ecclesiæ scriptoris,  
quarto Idus Aprilis, Indictione prima, Incar-  
nationis Dominicæ anno millesimo centesimo  
quingagesimo tertio, pontificatus vero domini  
Eugenii III. Papæ Anno nono. Locus plumbi.

ANASTASIUS IV.

PONTIFEX CLXX.

ANNO DOMINI MCLIII.

**A**nastasius, Conradus antea vocatus,  
Civis Romanus anno 1153. Pontifex  
eligitur Pauperum amantissimus. Palatium  
apud S. Mariæ Rotundæ Templum magni-

Quartam  
oblationum  
partem quæ  
de Altari, de  
arca, om-  
nibusque Mi-  
nisteriis pro-  
veniunt Can-  
onicis con-  
cedit & con-  
firmat.

Hortatio  
Pastoralis.

Pœna con-  
traventium.

Pax ser-  
vantibus.

Datum IV.  
Idus Aprilis,  
Pontificatus  
Anno IX.